

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

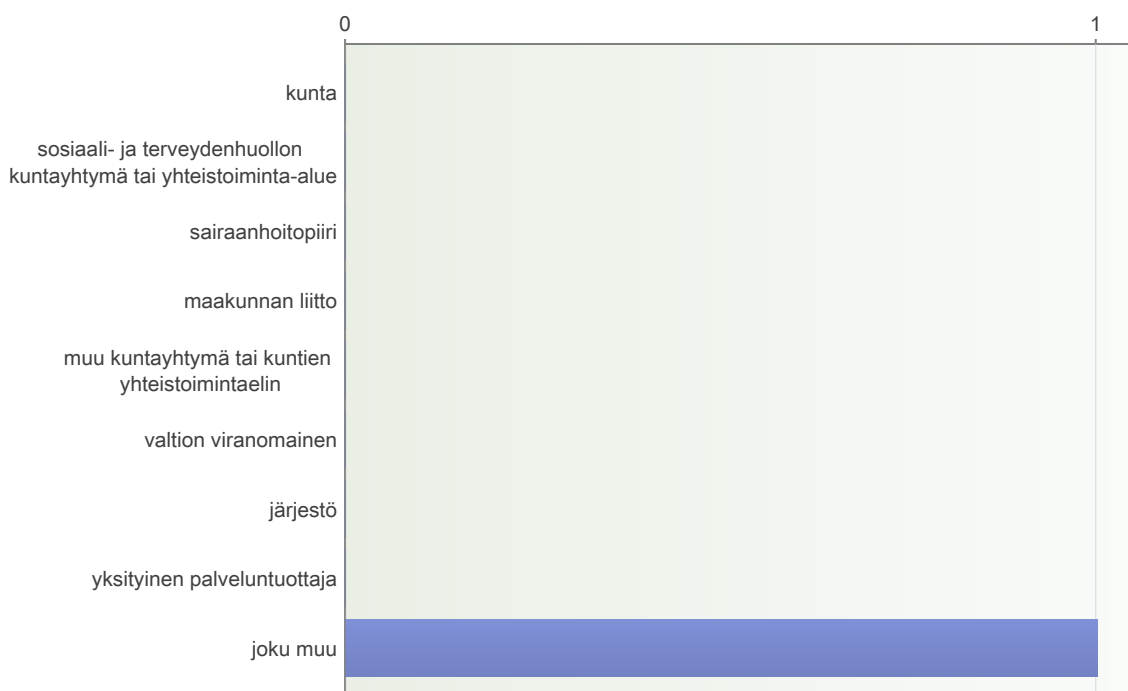
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Fysi Partners Finland Oy	Aino Sainio	Nuijamiestentie 5 B, aino.sainio@fysipartners.fi 0400784515	14.12.2017	Hallituksen nimeämä työryhmä

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

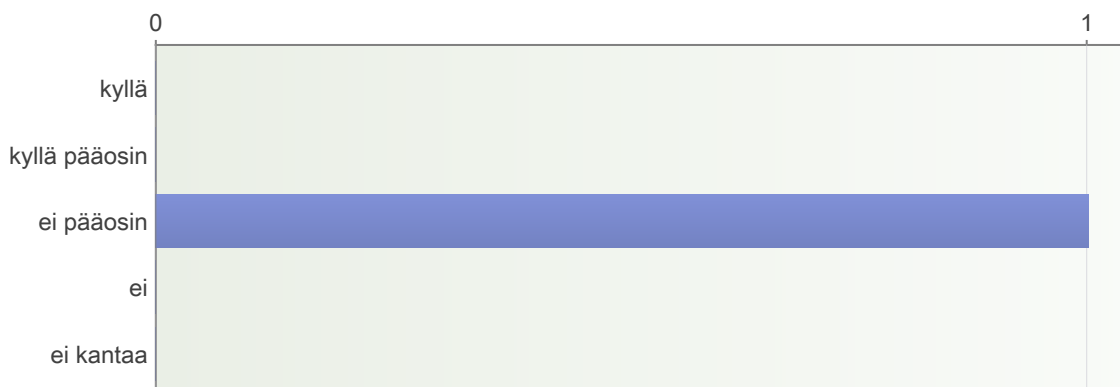

Avoimet vastaukset: joku muu

- Fysi Partnersiin kuuluu yli 500 itsenäistä fysioterapiayritystä eri puolilla Suomea, joka maakunnassa ja yli 200 kunnassa. Yrityksissä työskentelee yhteensä lähes 3000 fysioterapeuttia ja muuta henkilökuntaa. OmaFysio -yrityksissä on yhteensä yli 2 miljoonaa asiakaskäyntiä/ vuosi. Yritysten yhteenlaskettu vuosiliikevaihto on lähes 200 miljoonaa euroa. <http://www.fysipartners.fi/hoitopaikat>

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslaissa on monta hyvää asiaa, mutta siinä on asiakkaalle ja yrityksille kriittisiä yksityiskohtia, jotka estävät asiakkaiden valinnanvapauden toteutumisen ja pahimmillaan tappavat paikalliset pk -yritykset.
  - a) Asiakassetelipalveluntuottajan pitää saada periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista.
  - b) Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne: palveluntuottajan pitää voida periä asiakkaalta maksuja.

Lakiluonnosta pitää muuttaa seuraavasti: molemmista pykälistä 71 ja 72 poistetaan sana "EI".

71§ viimeinen momentti: "Asiakassetelipalvelun tuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

Muutetaan muotoon: "Asiakassetelipalvelun tuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

72§ viimeinen momentti: "Palveluntuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Muutetaan muotoon: "Palveluntuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Jos pykälä 71 ja 72 ei muuteta ehdottamallamme tavalla, nykyinen palvelusetelijärjestelmä, joka ei rajoita kokonaishintaa palvelusta, pitää säilyttää. Tällöin asiakas voi maksaa lisää nykyisen käytännön mukaisesti. Nykyinen palvelusetelijärjestelmä täyttää EU-lainsäädännön ja perustuslain vaatimukset.

Jos asiakaseteleihin ei saa itse maksaa lisää ja samalla palvelusetelijärjestelmä poistetaan, se huonontaa radikaalisti heikommassa asemassa olevien ihmisten ja perheiden valinnanvapautta varsinkin:

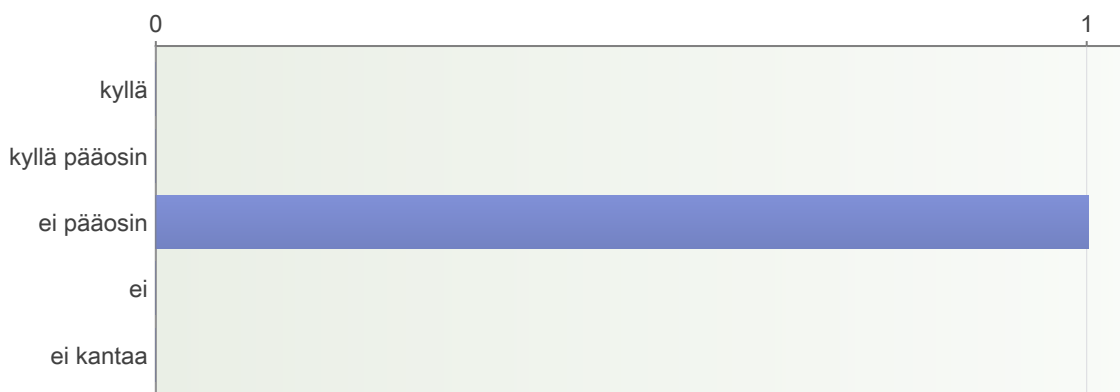
- fysioterapiassa
- hoivapalveluissa, tehostetussa palveluasumisessa
- päivätoiminnassa, kotihoidossa, ikääntyneiden päivätoiminnassa

- vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen
- lapsiperheiden kotipalvelussa,
- syöpä- ym. potilaiden peruukkipalvelussa,
- tähytystutkimuksissa ym.

Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne: asiakkaan pitää voida maksaa itse lisää.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esimerkkejä:

Syöpäpotilaan peruukki

Esimerkiksi syöpäpotilas saa asiakassetelin peruukkiin. Asiakassetelin arvo on esim. 150€, jolla saa keinokuituisen peruukin. Asiakas menee liikkeeseen ja haluaisikin aidoista hiuksista tehdyn peruukin, joka maksaa esim. 300 euroa. Asiakas ei voi hyödyntää asiakasseteliä tässä, vaan joutuu maksamaan itse koko summan, esim. 300 euroa.

Kun voimassa olevaan palvelusetelijärjestelmään tehtiin muutama vuosi siten muutos, joka mahdollisti sen, että asiakas saattoi peruukin ostossa hyödyntää kunnan maksumääräyksen ja sijoittaa ylimenevän 150 euroa itse, eräs hyvin vähävarainen rintasyöpäpotilas sanoi iloisena: ”Nyt voi köyhäkin valita, kun kunnan antaman palvelusetelin ansiosta voin ostaa kunnollisen peruukin sijoittamalla itse 150 euroa. Enempään minulla ei olisi ollut varaa”.

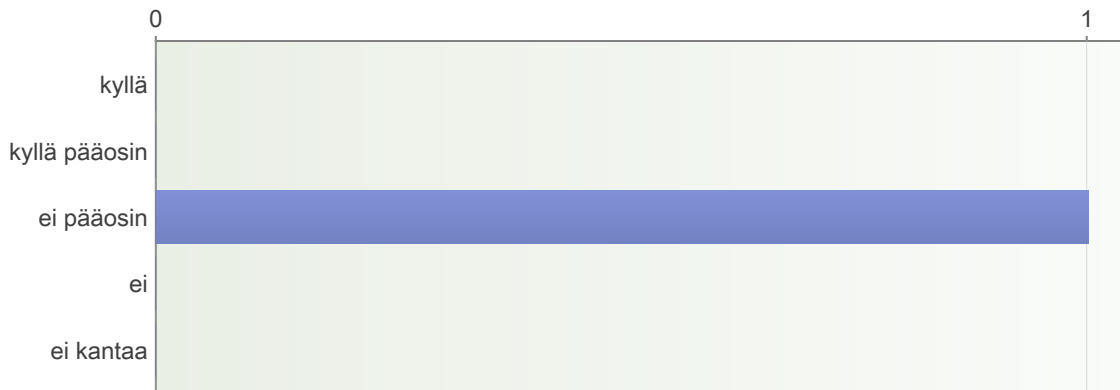
Päivätoiminta

Asiakasta lähellä olevassa päivätoimintapaikassa palvelu maksaa 70 euroa per käyntikerta ja asiakasseteli on määritetty 60 e/kerta. Lähellä olevan päivätoimintapaikan vuokratulot ovat suuremmat kuin markkinoilla keskimäärin, koska tilat ovat viihtyisät ja vähän reilummat. Palveluntuottaja ei kerta kaikkiaan voi tuottaa palvelua 60e/kerta. Päivätoimintaryhmät pyörivät tällä hetkellä 5 päivää viikossa ja asiakkaat maksavat palvelusetelillä palvelun ja maksavat siihen itse vähän lisää päälle. Meneekö paikka kiinni, koska asiakkaat eivät voi maksaa jatkossa itse osaa palvelusta kuten nyt?

Uusi lakiluonnos huonontaa asiakkaan asemaa olennaisesti voimassaolevaan lakiin verrattuna, koska yllä mainitut esimerkit eivät olisi mahdollisia jatkossa.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjaus tapahtuu sote-keskuksessa joko sote-keskuksen työntekijän toimesta tai maakunnan sosiaalityöntekijän toimesta. On pidettävä huolta siitä, että kaikki palveluntuottajat pitää olla listattuna ja näkyvillä, jotta palveluohjauksessa asiakasta voidaan informoida kaikista vaihtoehdoista yhdenvertaisesti. Pienten suomalaisten yritysten pelkona on, että kaikki asiakkaat ohjataan lääkärikeskus-soteyhtiöön tai maakunnalliseen sote-keskukseen, eli joudutaan käytännössä monopolitilanteeseen, jossa pk –sektorin palveluntuottajat kuolevat pois.

Lisäksi Lakiehdotuksen esitöissä tai laissa tulee tarkkaan määrittellä, milloin Maakunnalla on oikeus vetäytyä listatuista palveluista ja tuottaa palvelut omana toimintanaan.

Esimerkki:

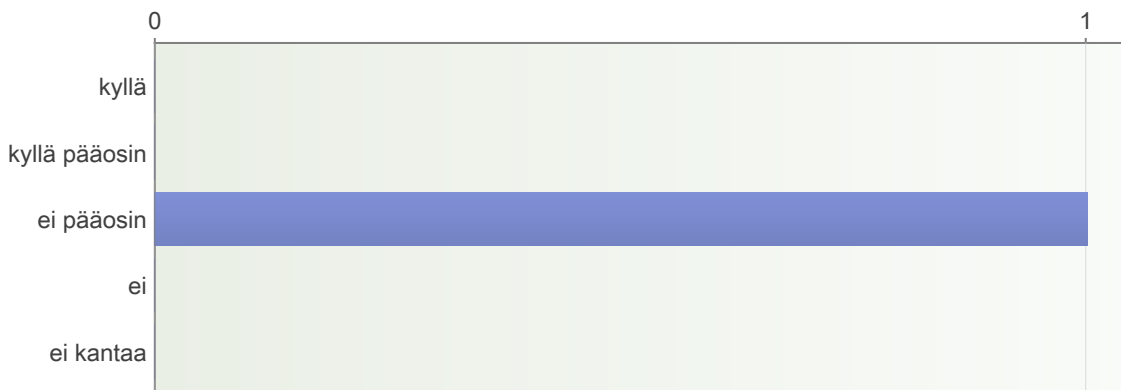
Ensihoidon terveydenhuollon lainmuutos v. 2013 johti siihen, että pk –sektorin sairaankuljetusyritykset ympäri Suomen kuolivat pois lähes kokonaan:

240 sairaankuljetusyrityksestä jäljellä on enää 20-30 yritystä, jotka käyvät kuolinkamppailua. Suurin syy tähän on palveluohjauksen virheellinen määrittely, eli palveluohjauksessa suositaan vain suuria toimijoita, eikä pieniä esitetä edes vaihtoehtona.

Tätä samaa virhettä ei saa toistaa koko sotessa!

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

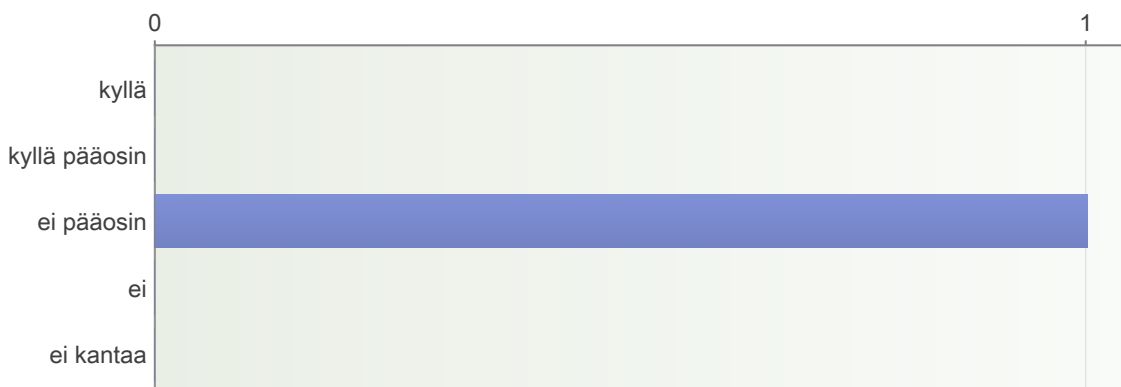
- Mikäli asiakas ei saa maksaa lisää Maakunnan antamaan asiakasseteliin tai henkilökohtaiseen budjettiin, asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja vaarantuu. Jos maakunta asettaa asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin hinnat liian mataliksi, pienet yritykset eivät pysty sillä hinnalla tuottamaan palveluja. Isojen sote-keskusten on mahdollista myydä vaikka tappiolla pari vuotta pienten yritysten poistamiseksi markkinoilta.

Ratkaisu tähän on se, että asiakas voi itse maksaa asiakasseteliin lisää tai nykyisen palvelujärjestelmän säilyttäminen. Tällöin köyhäkin voi valita, kuten eräs asiakas totesi.

Jos näin ei menetellä, eriarvoisuus kasvaa.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

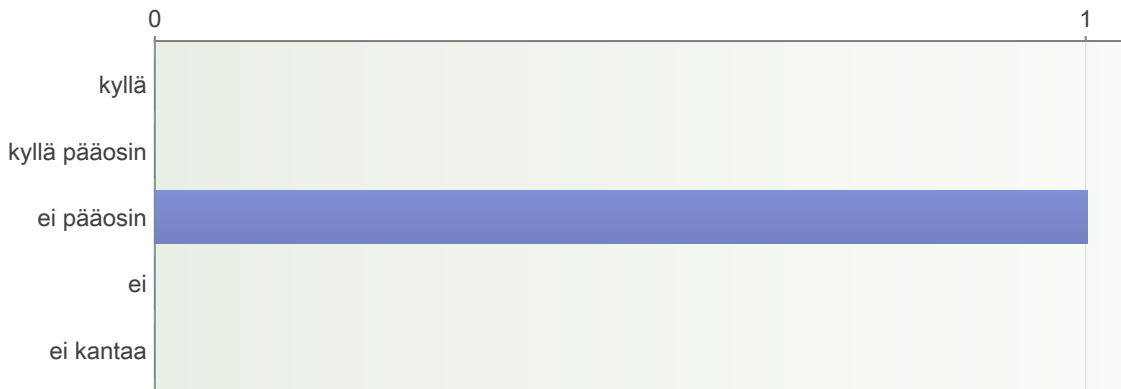
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli asiakas voi maksaa asiakassetelin summan päälle itse lisää, se voi toteutua. Jos asiakas ei voi maksaa lisää, ei toteudu kattavasti. Palvelusetelijärjestelmän säilyttäminen rinnalla ratkaisee tämän ongelman.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

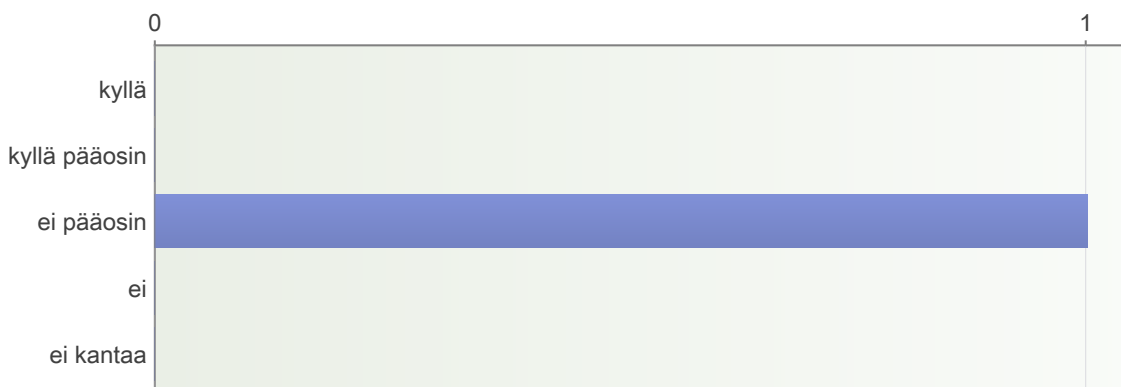
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos palveluohjaus ja hinnan asettaminen ei ole tarkasti määritelty hallituksen esitöissä ja laissa, laki ei tuo maakunnille riittäviä edellytyksiä järjestämisvastuun toteuttamiseen. Ohjauksen pitää olla läpinäkyvää ja hinnoittelun perusteet selkeät. Lisäksi julkisen sektorin hinnoittelu pitää avata siten, että hinnoissa on kaikki kustannukset mukana.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

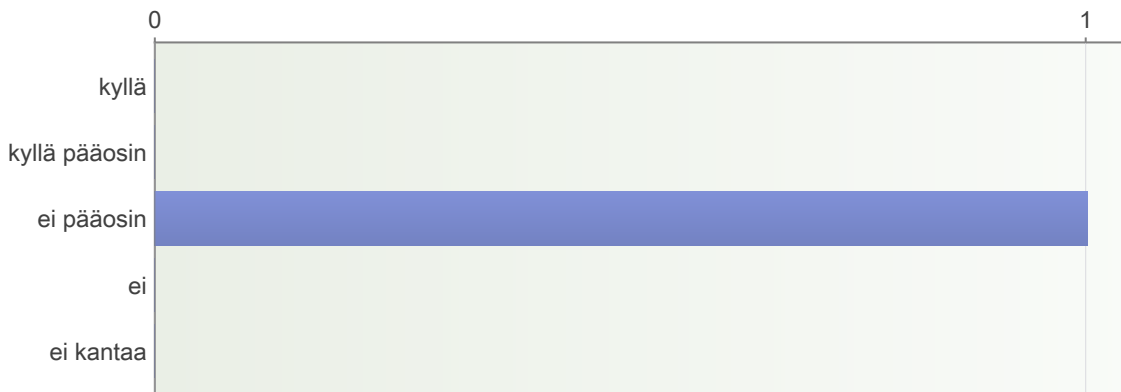
Vastaajien määrä: 1

- Jos hinnat ovat kiinteät, kattohinnoittelu estää palveluinnovaatioiden syntymistä ja kehittymistä. Palveluntuottajat eivät voi tuottaa innovaatioita, jos rahaa ei jää tuotekehittelyyn.

Tästä on esimerkkinä Ruotsin malli. Siellä Landstinget on määrännyt alhaiset kiinteät hinnat ja kontrolloi myös palvelun tuottamisen määriä niin tehokkaasti, että esim. fysioterapian yritystoiminta on Ruotsissa varsin kehittymätöntä, koska rahaa ei jää yrityksen kehittämiseen ja tuotekehittelyyn.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

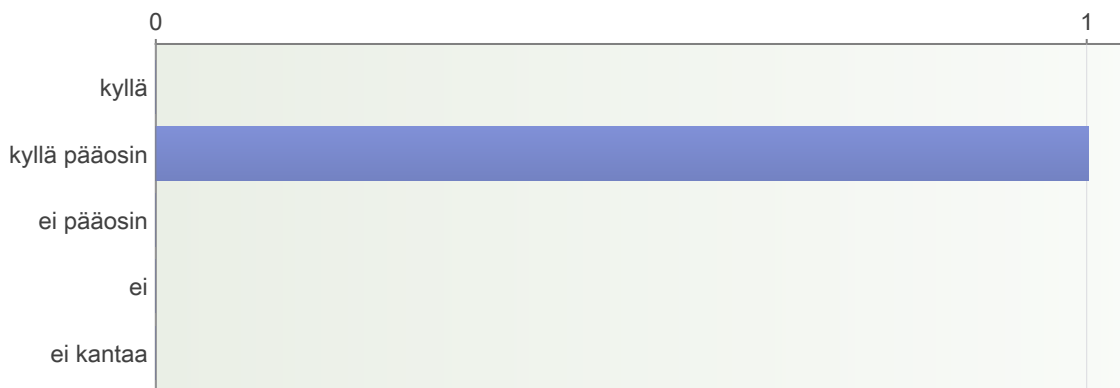
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei riitä. IT-järjestelmien luomiseen on julkisuudessa esitetty kuluvan noin 3 miljardia euroa. IT-kustannukset pitää sisällyttää Soten kokonaiskuluihin.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

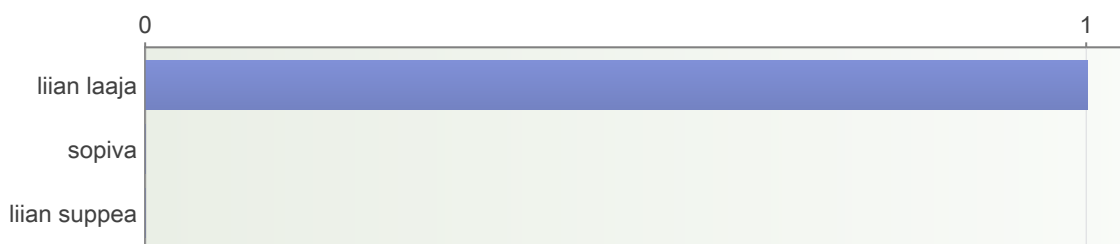
20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että fysioterapian palveluntuottajat on otettu suoravalintapalvelun piiriin. Asiakkaalla pitää olla käytettävissään tieto kaikista palveluntuottajista. Palveluntuottajien pitää voida tuottaa palveluja omilla toimipaikoissaan. Pienet fysioterapiayritykset sijaitsevat lähellä asiakasta, jolloin se on kustannustehokasta. Jos ostetaan fysioterapiaa vain Sote-keskuksissa toimivilta, Sote-keskuksen ammatinharjoittaja-fysioterapeuteilta, asiakkaan valinnanvapaus ei toteudu. Sote-keskukset sijaitsevat isoilla paikkakunnilla, joten niihin kulkeminen on ongelmallista suuressa osassa Suomessa huonojen kulkuyhteyksien vuoksi. Maakunta säästää asiakkaan matkakustannuksissa ja asiakas ja hänen työnantajansa hoidossa käyntiin kuluvassa ajassa.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole tarkoituksenmukaista että kaikissa sote-keskuksissa olisi kaikki terveydenhuollon erikoisalajat, esim. geriatrin tai fysioterapeutin etc. vastaanotto. Konsultaatiot ovat ihan paikallaan, mutta neljän erikoisalan vastaanottotoiminta tekee pienten toimijoiden mukaantulon mahdottomaksi. Sama koskee terapeutoita .

Digitaaliset etäpalvelut yleistyvät kovaa vauhtia myös terveydenhuollossa. Sähköisten palvelujen etenemistä ei pidä rajoittaa lainsäädännöllisillä esteillä, kuten luettelemalla erityisalvoja ja niiden määriä. Palvelujen pitää olla saatavilla, mutta ei välttämättä fyysisinä vastaanottoina.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

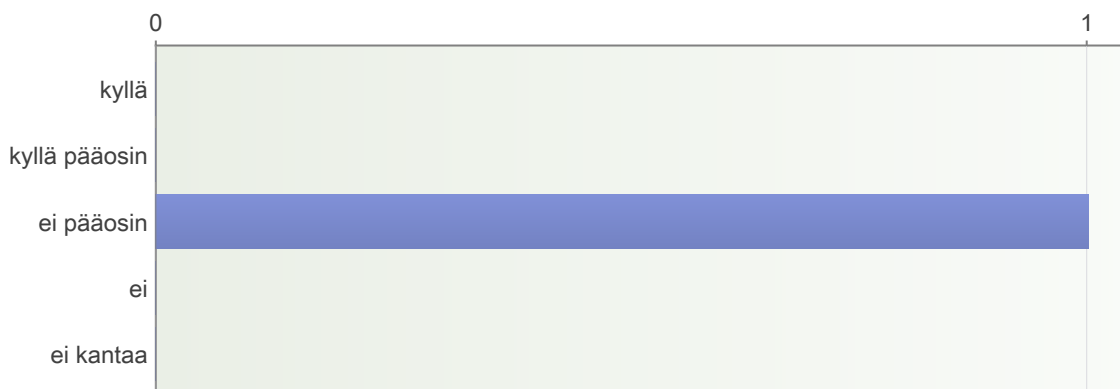
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

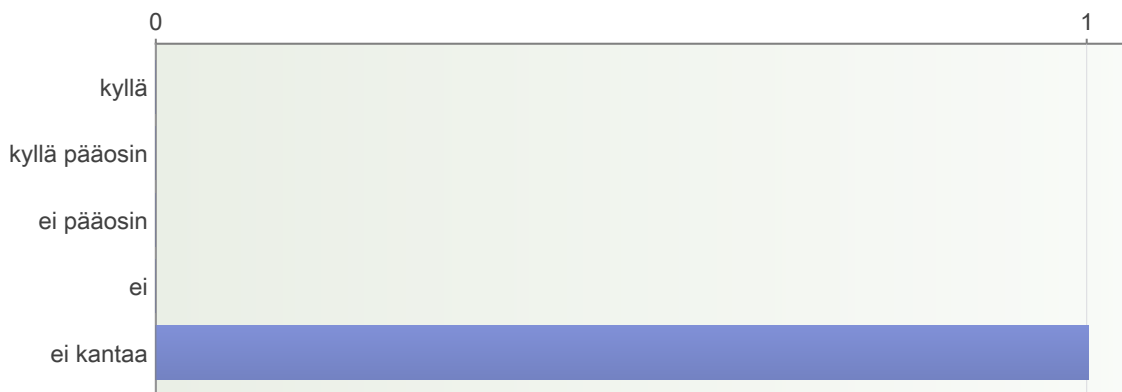
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Yrittäjien pitää voida toimia omissa toimipisteissään lähellä asiakasta. Maakunnalle ja myös asiakkaille syntyy turhia kustannuksia, jos asiakkaiden pitää lähteä hoitoa saadakseen kauas kotoa sote-keskukseen.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

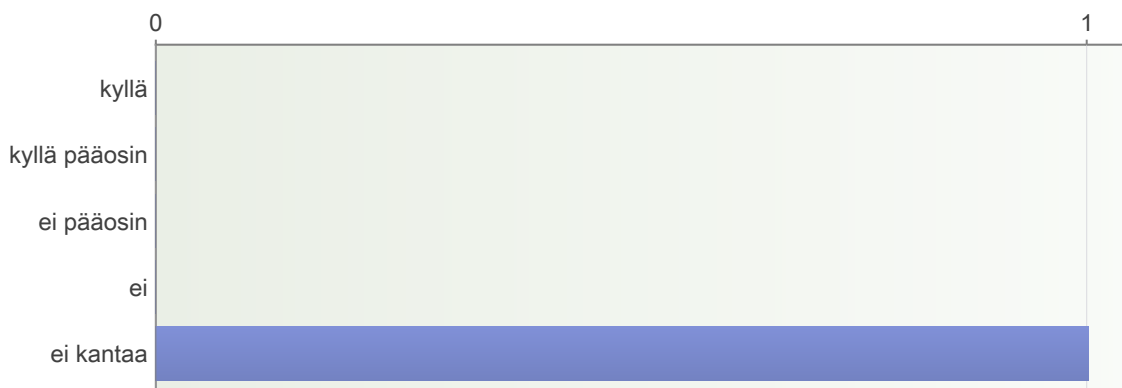

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

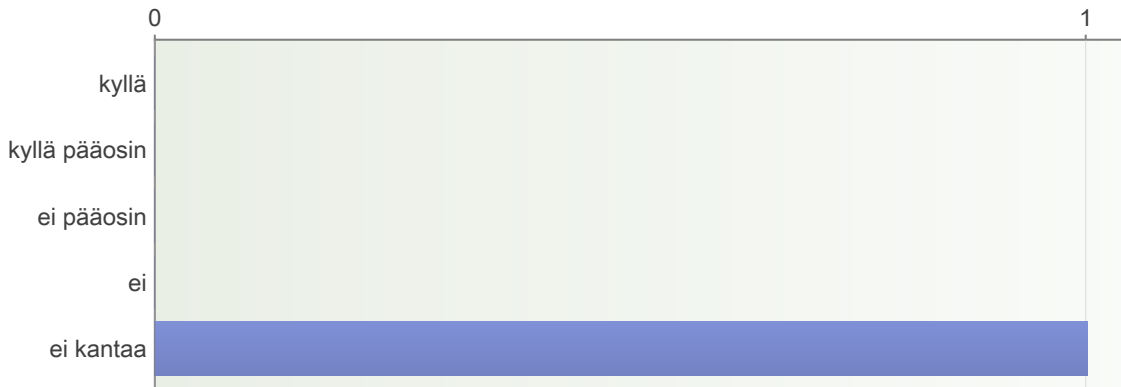

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

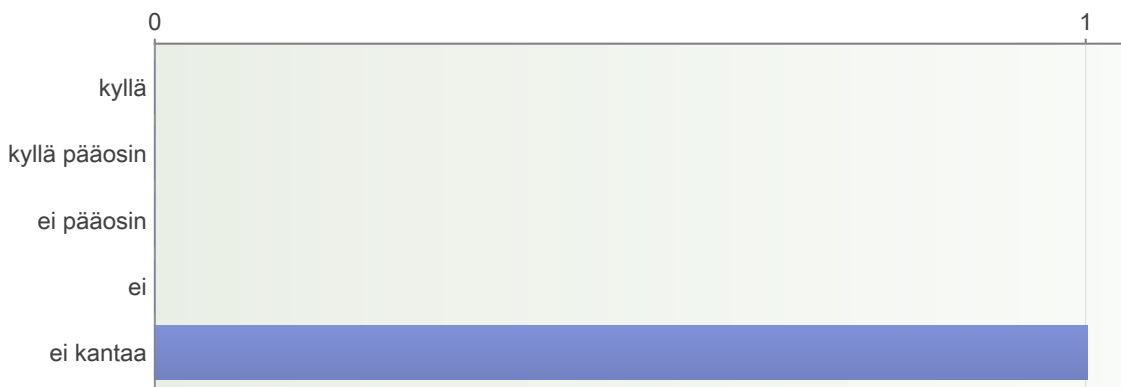

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

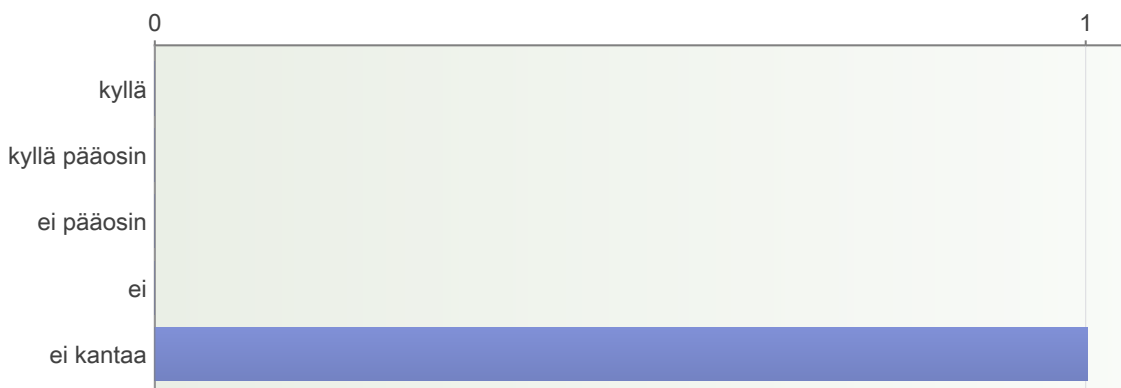
- a) Asiakkaan pitää voida maksaa lisää asiakassetelillä ostetuista palveluista.
- b) Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne.

Lakiluonnosta pitää muuttaa seuraavasti: molemmista pykälistä 71 ja 72 poistetaan sana "EI".

Jos pykälä 71 ja 72 ei muuteta ehdottamallamme tavalla, nykyinen palvelusetelijärjestelmä, joka ei rajoita kokonaishintaa palvelusta, pitää säilyttää. Tällöin asiakas voi maksaa lisää nykyisen käytännön mukaisesti. Nykyinen palvelusetelijärjestelmä täyttää EU-lainsäädännön ja perustuslain vaatimukset.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

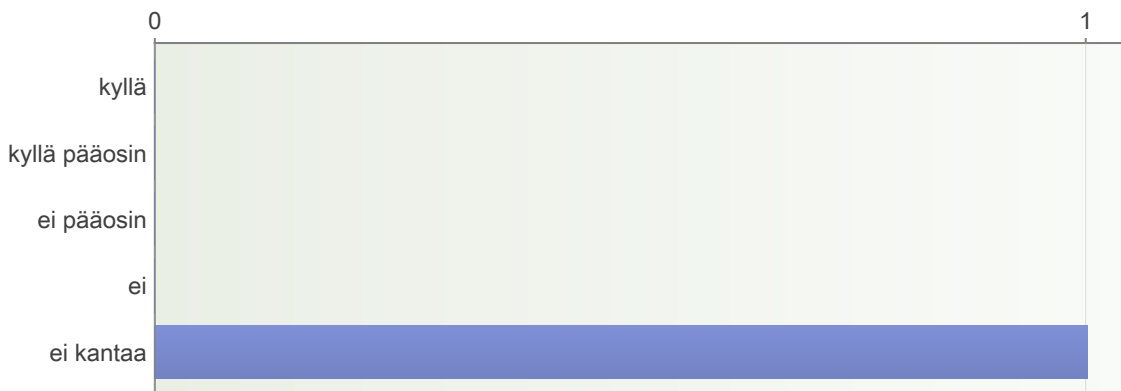

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

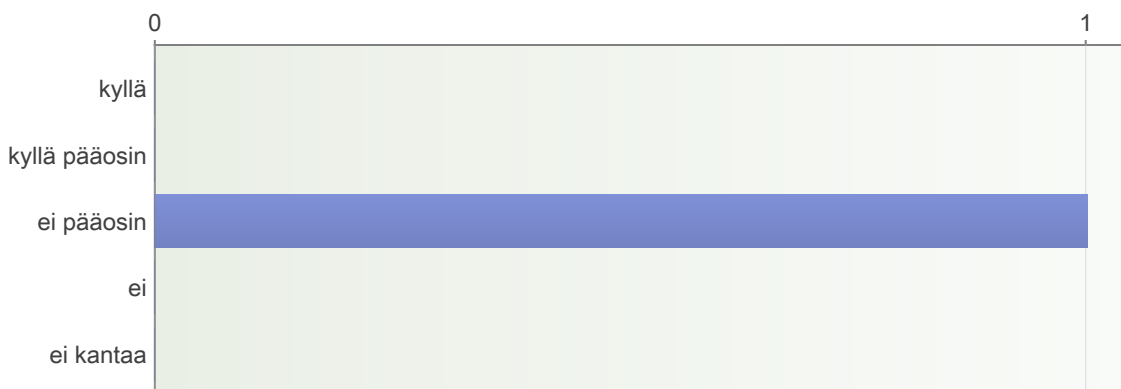

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

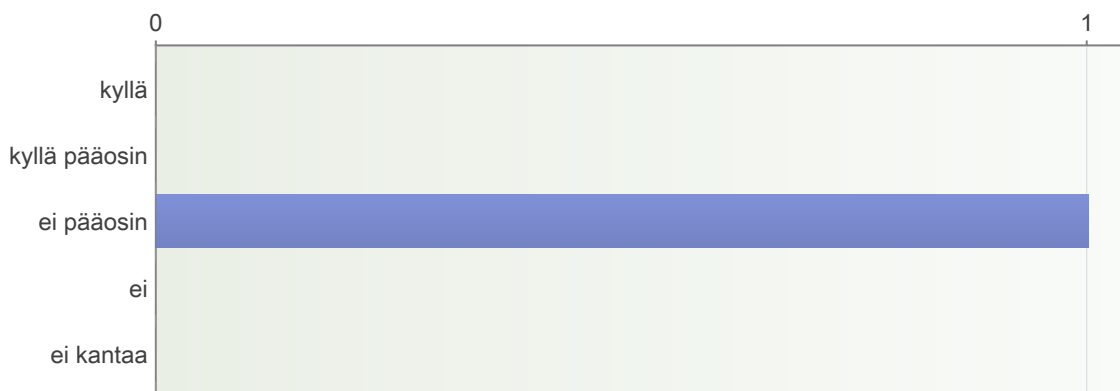
Vastaajien määrä: 1

- Monilla nykyisin palveluseteliä käyttävillä ryhmillä on itsemääräämisoikeus ja valinnanvapaus, joka kaventuu, jos on pakko tyytyä asiakassetelin hinnan mahdollistamaan palveluun. Asiakkaalla pitää olla mahdollisuus käyttää omaa rahaa ja maksaa lisää myös peruspalveluista, eikä ainoastaan lisäpalveluista.

Mikäli asiakasseteliin ei tule mahdollisuutta maksaa lisää, palvelusetelijärjestelmän pitää jäädä voimaan asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin lisäksi. Tämä mahdollistaa asiakkaiden valinnanvapauden. Samalla se varmistaa paikallisten pk-yritysten toimimisen jatkossakin.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

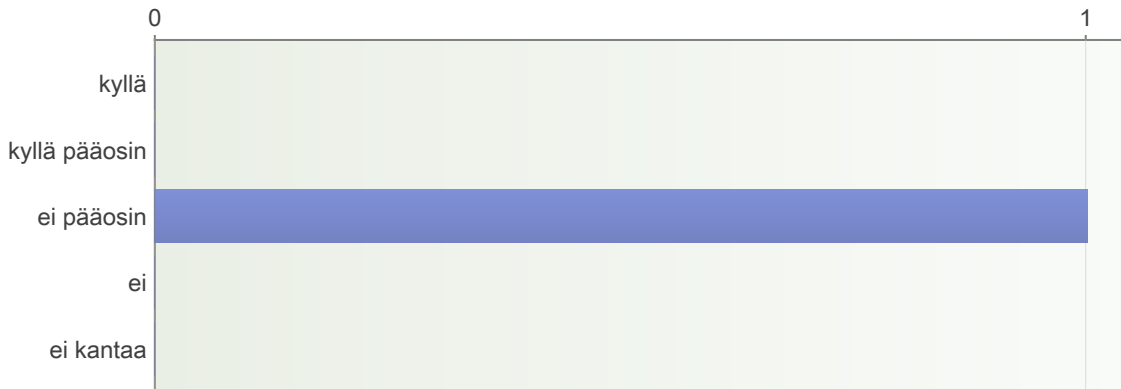
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden kannalta nykyisen palvelusetelijärjestelmän säilyttäminen on välttämätöntä, jos asiakasseteliin ei voi maksaa itse lisää. Jos ei voi, asiakkaan hyväksi todettu nykyinen valinnanvapaus murentuu kokonaan, jolloin valinnanvapauslaki on selkeä huononnus nykyiseen tilanteeseen.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

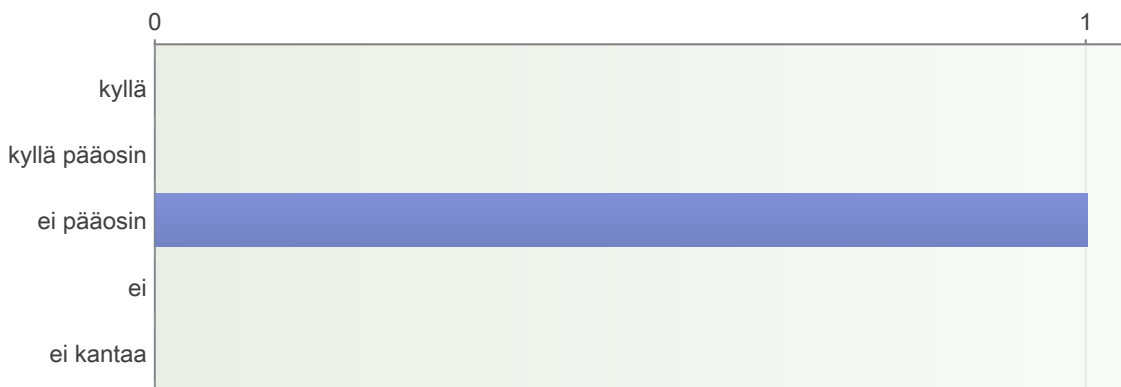
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaiseen budjetin lisäpalveluihin voi maksaa itse lisää, mikä on hyvä asia. Mutta asiakkaan pitää voida maksaa lisää myös peruspalveluista.
Jos ei voi, valinnanvapauslaki on selkeä huononnuksella nykyiseen tilanteeseen. Jotta edes nykyisen valinnanvapauden taso säilyy. Palvelusetelijärjestelmän säilyttäminen on välttämätöntä.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

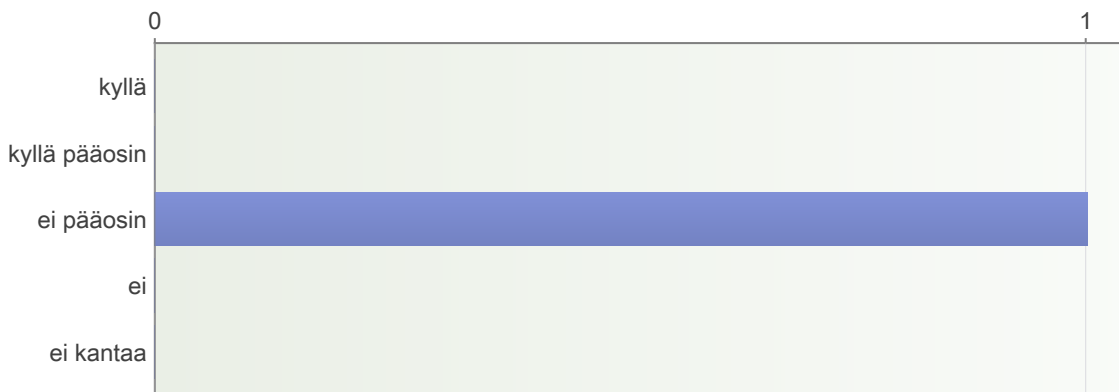
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalle on tärkeintä, että hän saa tiedon kaikista alan palveluntuottajista ja vaihtoehdoista, eikä vain suurten yhtiöiden tarjonnasta. Pitää luoda järjestelmä, jossa kaikki palveluntuottajat, pienet ja suuret, ovat samalla viivalla. Ei pidä antaa mahdollisuutta monopolien syntymiseen, vaan noudattaa yhdenvertaisuusperiaatetta kaikkien toimijoiden kesken. Tätä pitää myös valvoa tehokkaasti, ettei järjestelmää käytetä väärin. Nykyisin esim. sairaanhoitopiireissä tätä tapahtuu: työntekijä lähettää asiakkaita suosikki –palveluntuottajalleen tai sukulaiselleen, koska mitään valvontaa ei ole.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

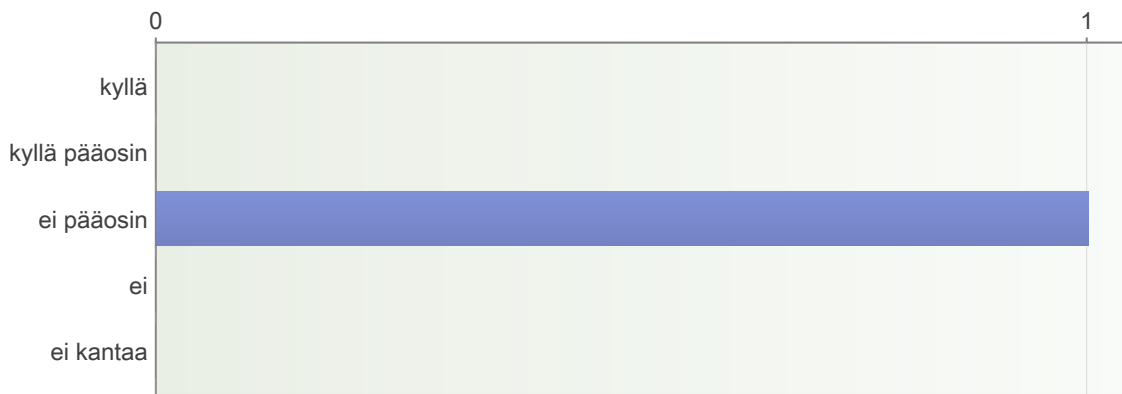
Vastaajien määrä: 1

- Yhdenvertaisuus periaatetta pitää noudattaa kaikissa tilanteissa, myös silloin, kun kyseessä on maakunnan päätöksellä tapahtuva aluekohtainen päätös palveluntuottajista.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

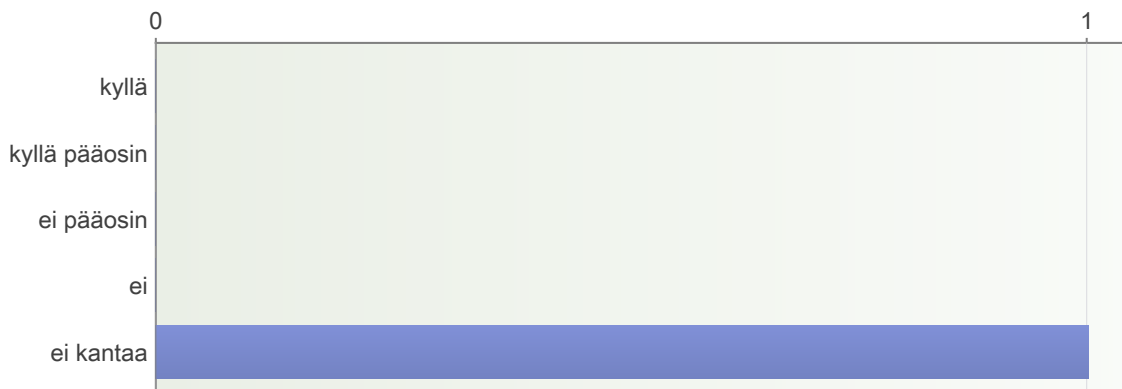
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yleisten ehtojen on oltava kansallisesti kattavia ja maakuntien erillisehtojen oltava poikkeuksia. Suomeen ei kannata luoda 18 erillistä asiakassetelijärjestelmää.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

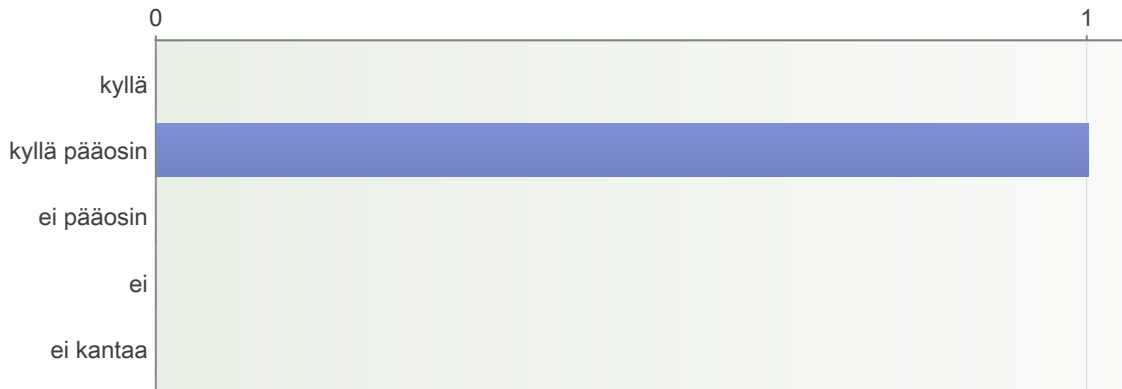

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

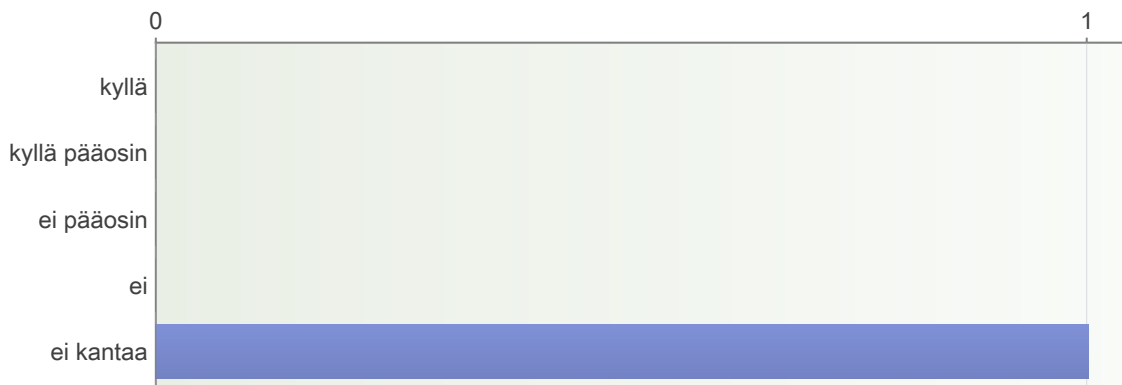
Vastaajien määrä: 1

- Muilta osin, mutta palvelusetelijärjestelmän säilyttämisen tulevaisuus pitää taata, mikäli asiakasseteliin ja henkilökohtaiseen budjettiin ei voi maksaa lisää.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

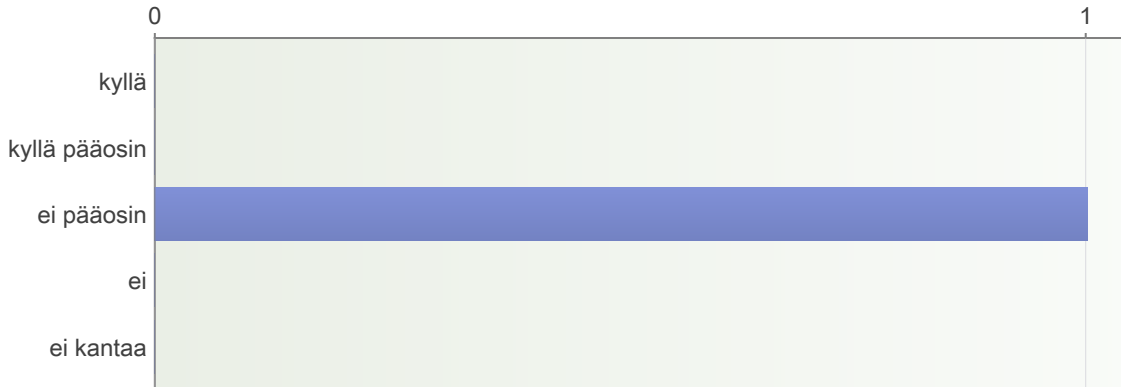

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

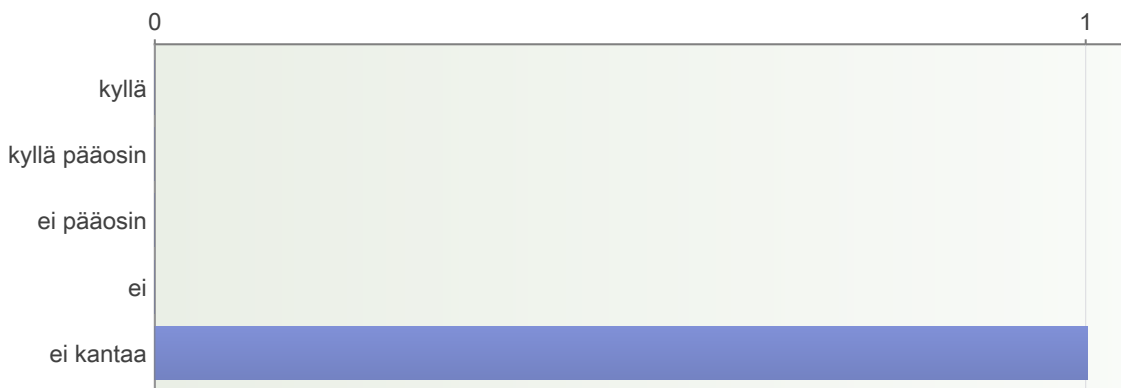
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset kaventavat nykyisten asiakkaiden valinnanvapautta monella palveluntuottajalla. Eli valinnanvapaus voi jopa kaventua. Tämä ei saa tapahtua.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

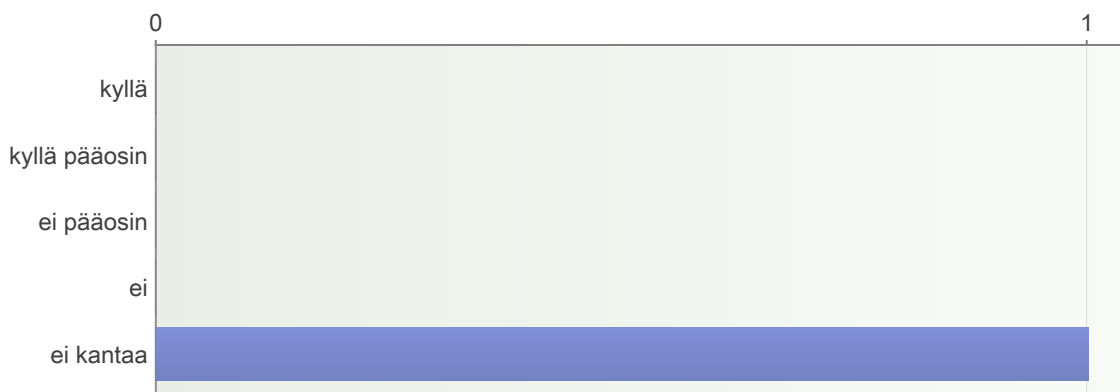

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

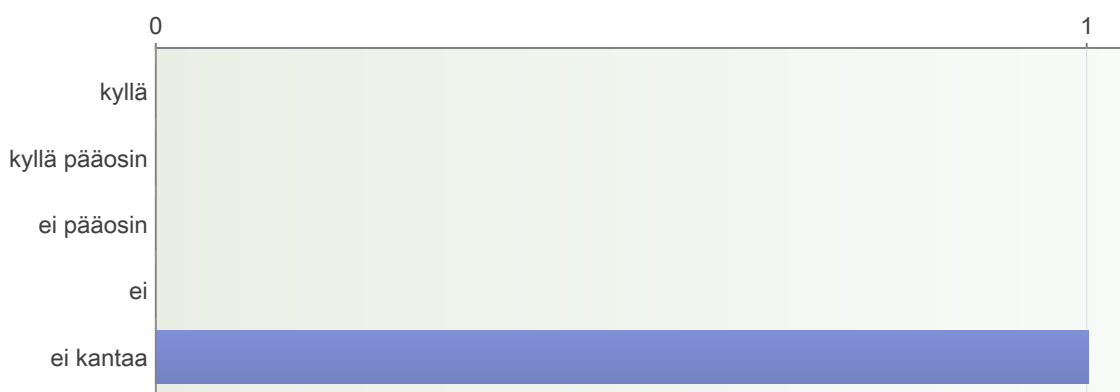

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

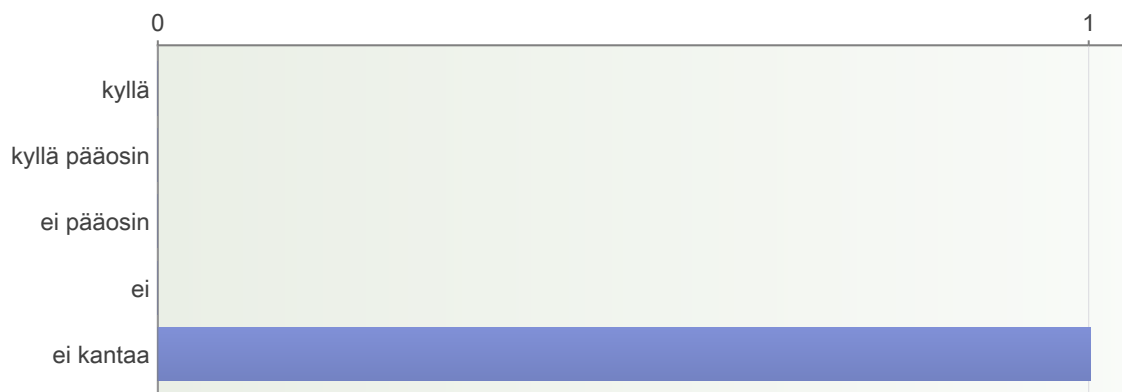

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

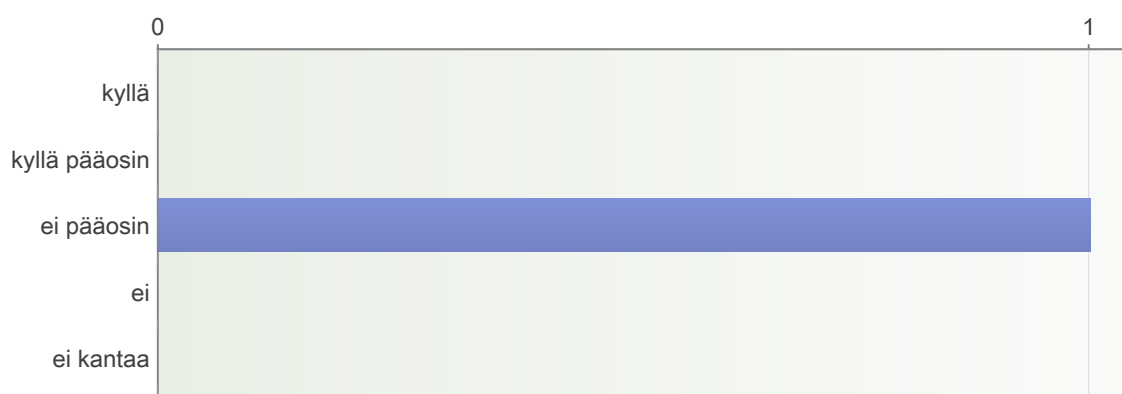

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

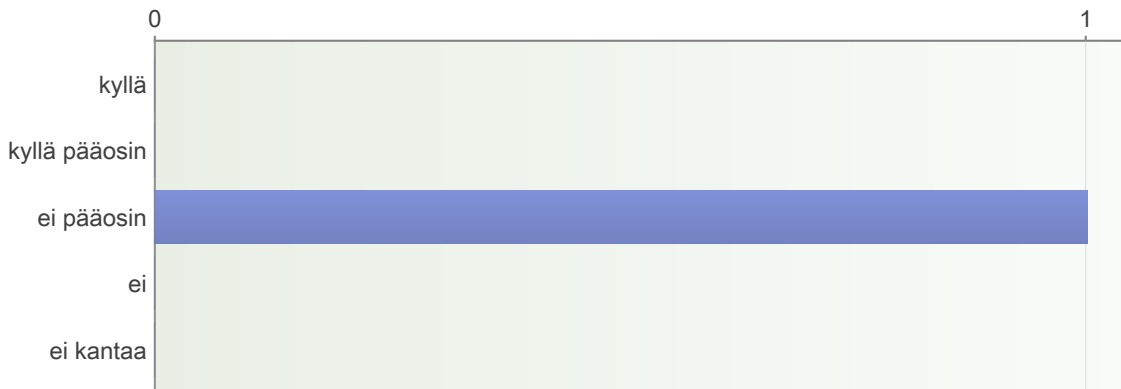
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisten terveystalveluiden tuottajien toimintaedellytykset heikkenevät, mikäli omanrahan käyttöoikeus poistuu. Jos asiakassetelin arvo määritellään hyvin pieneksi verrattuna todellisiin kustannuksiin, pk-yritysten edellytykset toimia palveluntuottajina heikkenevät ja jopa loppuvat. Ne eivät voi tuottaa tappiolla palveluja. Tällöin myös asiakkaiden todellinen valinnanvapaus murenee.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

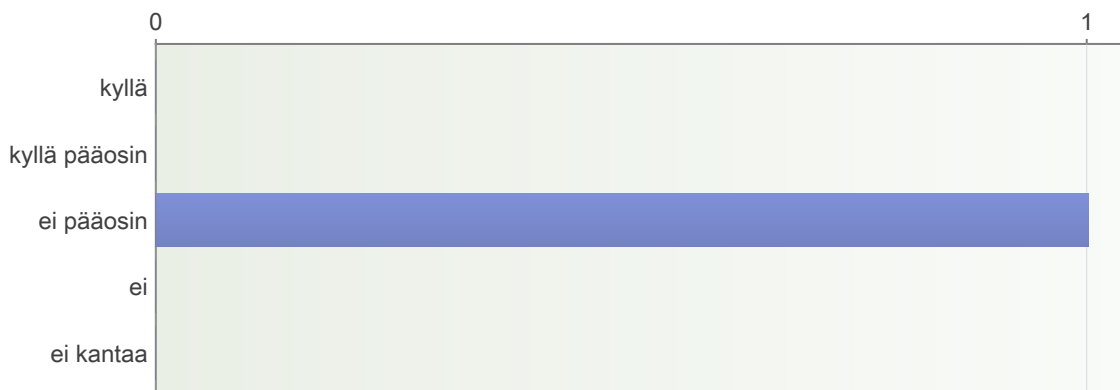
Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslaissa on monta hyvää asiaa, mutta siinä on asiakkaalle ja yrityksille kriittisiä yksityiskohtia, jotka estävät asiakkaiden valinnanvapauden toteutumisen ja pahimmillaan tappavat pienyritykset. Lakiluonnosta pitää muuttaa seuraavasti: molemmista pykälistä 71 ja 72 poistetaan sana "EI".
  - a) Asiakassetelipalveluntuottajan pitää saada periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista.
  - b) Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne: palveluntuottajan pitää voida periä asiakkaalta maksuja.

Jos pykälä 71 ja 72 ei muuteta ehdottamallamme tavalla, nykyinen palvelusetelijärjestelmä, joka ei rajoita kokonaishintaa palvelusta, pitää säilyttää. Tällöin asiakas voi maksaa lisää nykyisen käytännön mukaisesti. Nykyinen palvelusetelijärjestelmä täyttää EU-lainsäädännön ja perustuslain vaatimukset.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen vaikutuksia ei ole arvioitu pk -yritysten kannalta oikein eikä riittävästi. Sote-keskuksiksi tulevia lääkäriasemia on arvioitu enemmän, mutta fysioterapia, hoitokodit, päivätoimintapisteet ja yksityinen kotihoito tulevat kärsimään, mikäli palvelusetelijärjestelmä ajetaan alas ja asiakas ei voi maksaa asiakasseteliin ja henkilökohtaiseen budjettiin lisää.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Jos edes nykyisen valinnanvapauden taso säilyy, uudistus voi olla onnistunut. Jos asiakkaan nykyinen valinnanvapaus heikkenee, sillä on suoraan negatiivinen vaikutus sekä Fysi Partnersiin kuuluvien yli 500 yrityksen ja koko sote pk- yritysten talouteen ja toimintamahdollisuuksiin.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Jos valinnanvapauslaki tule voimaan esitettyssä muodossa ilman muutoksia pykäliin 71 ja 72 ja ilman että nykyinen palvelusetelijärjestelmä säilytetään rinnalla, asiakkaan todellinen valinnanvapaus ja pk- yritysten toimintamahdollisuudet palvelujen tuottajina heikkenevät radikaalisti. Silloin uusi valinnanvapauslaki on haitallinen.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnosta pitää muuttaa seuraavasti: molemmista pykälistä 71 ja 72 poistetaan sana "EI".

71§ viimeinen momentti: "Asiakassetelipalvelun tuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

Muutetaan muotoon: "Asiakassetelipalvelun tuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

72§ viimeinen momentti: "Palveluntuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Muutetaan muotoon: "Palveluntuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Jos pykälää 71 ja 72 ei muuteta ehdottamallamme tavalla, nykyinen palvelusetelijärjestelmä, joka ei rajoita kokonaishintaa palvelusta, pitää säilyttää. Tällöin asiakas voi maksaa lisää nykyisen käytännön mukaisesti. Nykyinen palvelusetelijärjestelmä täyttää EU-lainsäädännön ja perustuslain vaatimukset.